AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Məhsulları üzrə Dünya Bazarı Konyukturasına dair Qısa İcmal

Yanvar 2023

M ü n d ə r i c a t

FAO-nun qlobal ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı 2

Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal 3

Rusiya buğdasının ixrac qiyməti 6

Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 7

Düyünün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 8

Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 9

Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal 10

Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 11

Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 12

Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 13

Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal 14

Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 15

Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 16

Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 17

Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 18

Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 19

Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal 20

Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal 21

Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 22

Südün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 23

Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 25

FAO-nun qlobal ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı

(FAO-nun 3 fevral 2023-cü il tarixli açıqlaması)

FAO-nun Ərzaq Qiymətləri İndeksi 2023-cü ilin yanvar ayında 10-cu ay ardıcıl olaraq düşmüşdür.

- **Qlobal Ərzaq Qiyməti İndeksi** 2023-cü ilin yanvar ayında orta hesabla 131.2 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.8% (1.0 bənd), ötən ilin yanvar ayı ilə müqayisədə isə 3.2% (4.4 bənd) **azdır**.
- **Ət Məhsullarının Qiymət İndeksi** yanvar ayında orta hesabla 113.6 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.1% (0.1 bənd) az, ötən ilin yanvar ayı ilə müqayisədə isə 1.3% (1.5 bənd) **çoxdur.**
- **Süd Məhsullarının Qiymət İndeksi** yanvar ayında orta hesabla 136.2 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 1.4% (2.0 bənd) az, ötən ilin yanvar ayı ilə müqayisədə isə 2.7% (3.6 bənd) **çoxdur**.
- **Taxıl Qiyməti İndeksi** yanvar ayında orta hesabla 147.4 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.1% (0.1 bənd), ötən ilin yanvar ayı ilə müqayisədə isə 4.8% (6.7 bənd) **çoxdur**.
- **Bitki Yağlarının Qiymət İndeksi** yanvar ayında orta hesabla 140.4 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 2.9% (4.2 bənd), ötən ilin yanvar ayı ilə müqayisədə isə 24.5% (45.5 bənd) **azdır**.
- **Şəkər Məhsullarının Qiymət İndeksi** yanvar ayında orta hesabla 115.8 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 1.1% (1.3 bənd) az, ötən ilin yanvar ayı ilə müqayisədə isə 2.8% (3.2 bənd) **çoxdur.**

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, məhsullar üzrə, aylıq (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

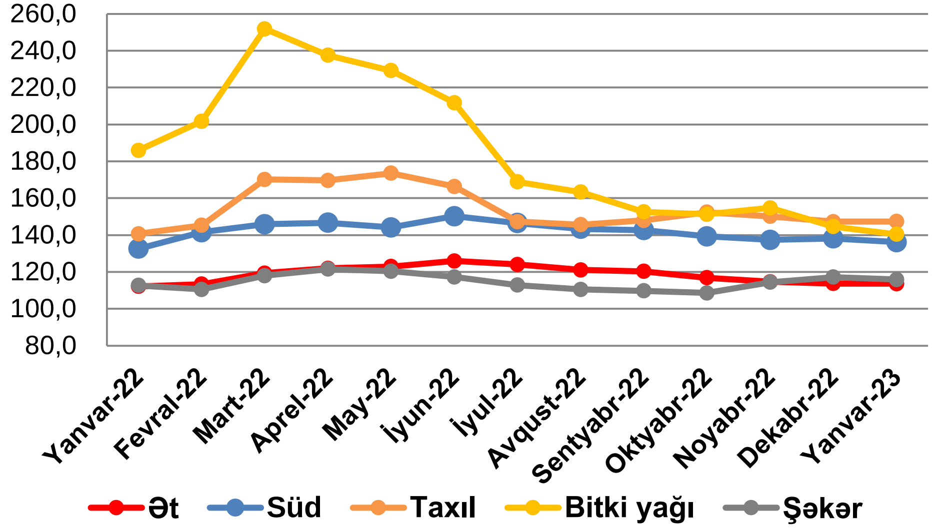

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, illik (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

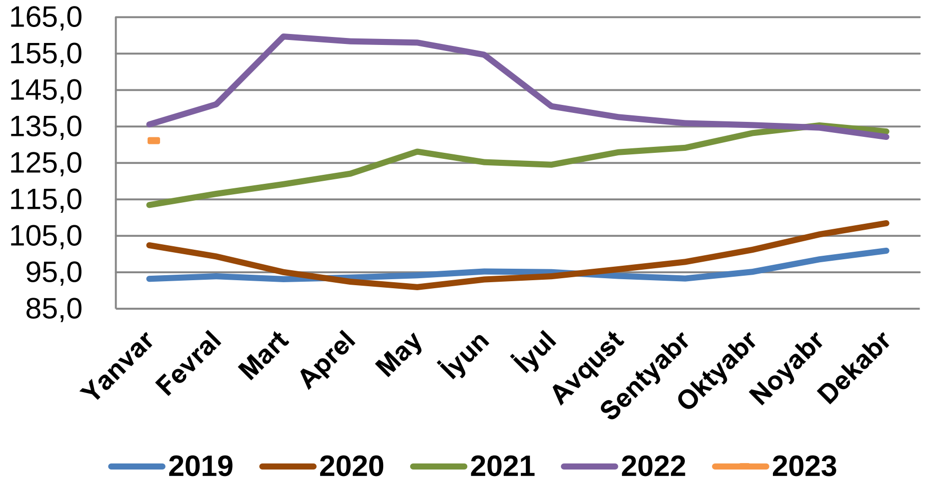

Mənbə: http://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/

Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

(ABŞ-ın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin 8 fevral 2023-cü il tarixli hesabatı əsasında hazırlanıb)

- 2022/2023-cü məhsul ili üzrə qlobal buğda istehsalının 783.8 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Dünya üzrə buğda bazarının tələb-təklif balansı, milyon ton

		2020/2021	2021/2022	2022/2023
TƏKLİF	İlin əvvəlinə qalıq	298	290	277
	İstehsal	775	779	784
	Cəmi təklif	1073	1069	1061
TİCARƏT	İdxal / İxrac	203	203	213
TƏLƏB	Ərzaq və toxum	625	632	633
	Yem	158	160	158
	Cəmi istifadə	783	793	791
İLİN SONUNA QALIQ		290	277	269
DÜNYA ÜZRƏ EHTİYATLARIN İSTEHLAKA NİSBƏTİ		**37%**	**35%**	**34%**

Mənbə: https://www.uswheat.org/market-information/supply-and-demand/

- Bununla belə, məcmu təklifin həcm göstəricisinin 2021/2022-ci məhsul ili ilə müqayisədə 8 milyon ton azalaraq 1061 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır. Bunun başlıca səbəbi ötən mövsümə nəzərən cari mövsümdə ilin əvvəlinə olan qalıq həcminin 4.5% azalaraq 277 milyon tona düşməsidir.

- Qlobal buğda ehtiyatları həcminin 2021/2022-ci məhsul ili ilə də müqayisədə 2022/2023-cü məhsul ilində 2.9% azalacağı və 269 milyon tona düşəcəyi gözlənilir. Nəticədə dünya üzrə ehtiyatların istehlaka nisbəti göstəricisi 34% səviyyəsində olacaq.

- Ötən mövsümə nəzərən cari mövsümdə əsas buğda ixracatçısı olan ölkələrdə ilin əvvəlinə olan qalıq həcminin 1 milyon ton artaraq 60 milyon ton, istehsal həcminin isə 2021/2022-ci məhsul ili ilə müqayisədə 7 milyon ton çox (391 milyon ton) olacağı gözlənilir. Bununla da əsas ixracatçı ölkələr üzrə ümumi təklif səviyyəsi 8 milyon ton çox (451 milyon ton) olacaq.

- Dünya buğda ticarətinin 2022/2023-cü məhsul ilində əvvəlki məhsul ili ilə müqayisədə 10 milyon ton artaraq 213 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.
- Çində ilin əvvəlinə olan qalıq həcminin 2021/2022-ci məhsul ili ilə müqayisədə 2 milyon ton azalaraq 142 milyon ton olacağı gözlənilir.
- Qara dəniz regionu ölkələri qrupu üzrə əvvəlki məhsul ilinə nəzərən 2022/2023-cü məhsul ilində istehsal həcminin 5.1% artaraq 140.9 milyon ton, ixracın isə 8.5% artaraq 66.3 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə icmal

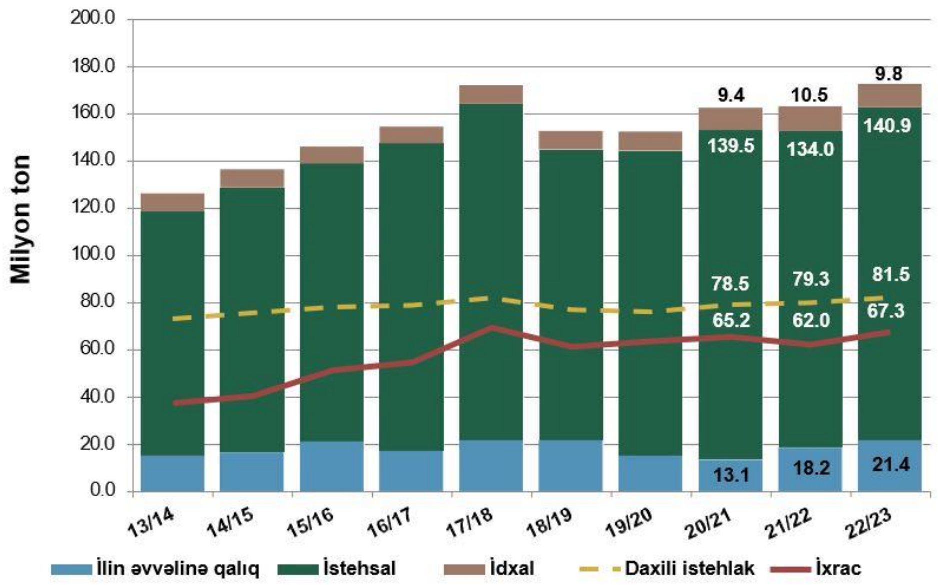

Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə ixrac

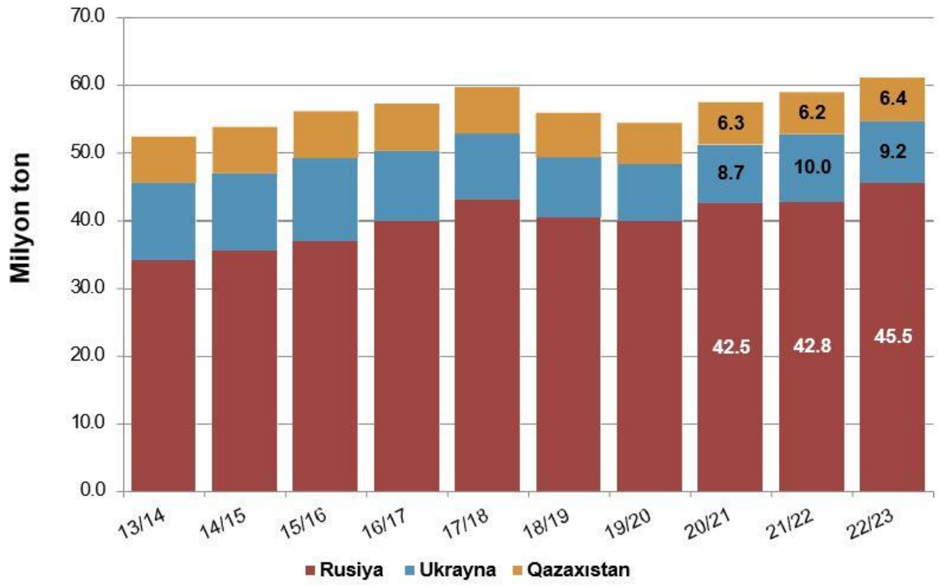

Mənbə: www.uswheat.org

Bu qrupda əsas istehsalçılar Rusiya, Ukrayna və Qazaxıstandır.

➢ Dünya birjalarında 2022-ci ilin avqust ayından etibarən buğdanın qiymətində başlayan artım trendi noyabr ayında yenidən azalmışdır. 2023-cü ilin yanvar ayında da buğdanın qiymətindəki azalma davam edərək əvvəlki aya nisbətən 0.6% azalaraq 314 ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.

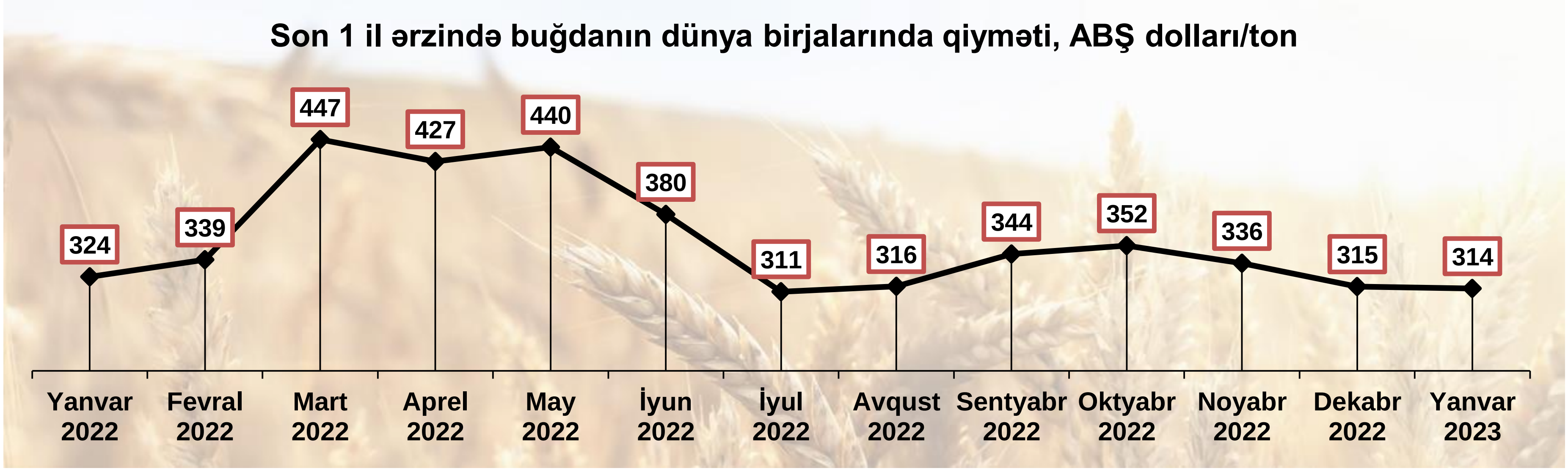

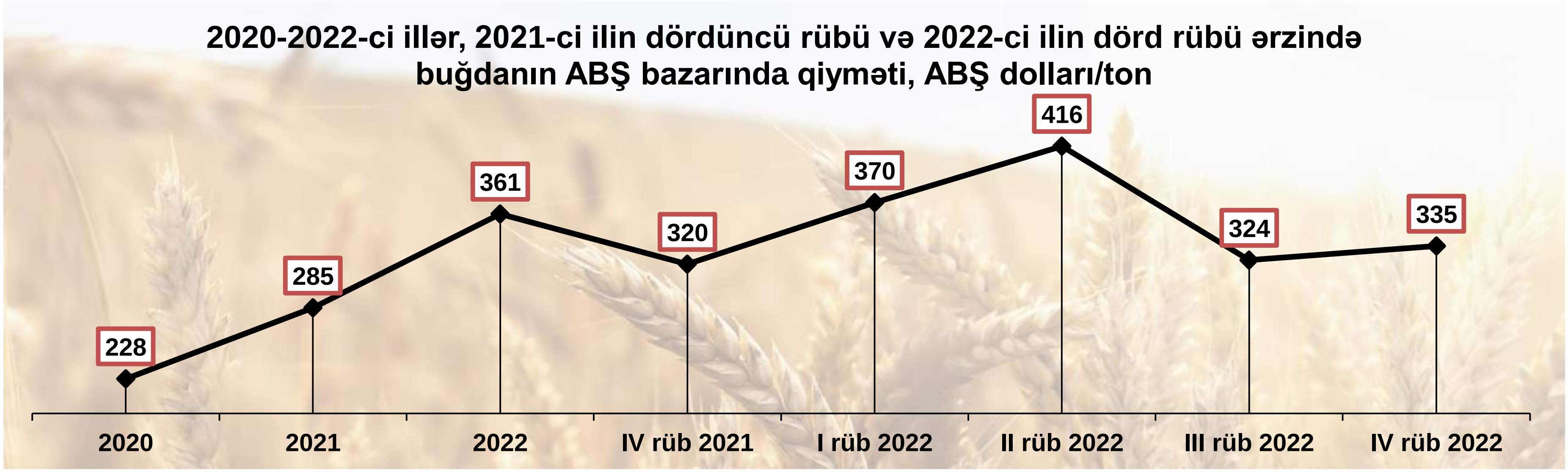

Mənbə: https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/tool/international

Rusiya buğdasının ixrac qiyməti

➢ **Rusiya buğdasının ixrac qiymətindəki azalma 2023-cü ilin yanvar ayında da davam etmişdir. Yanvar ayında buğdanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.9% azalaraq 307 ABŞ dolları/ton təşkil etmişdir.**

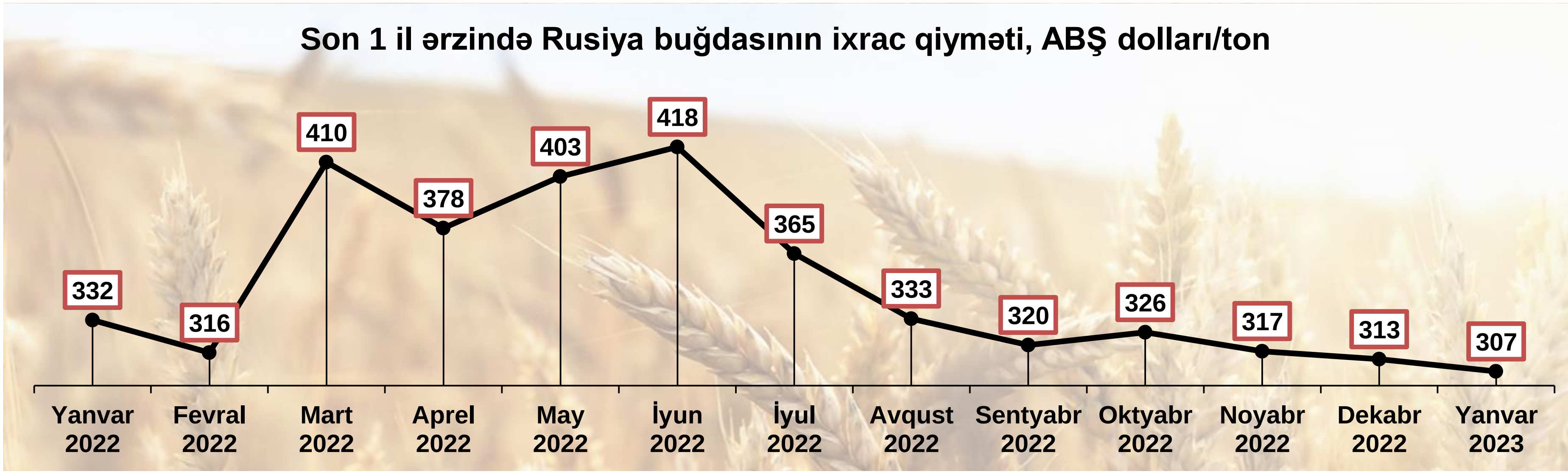

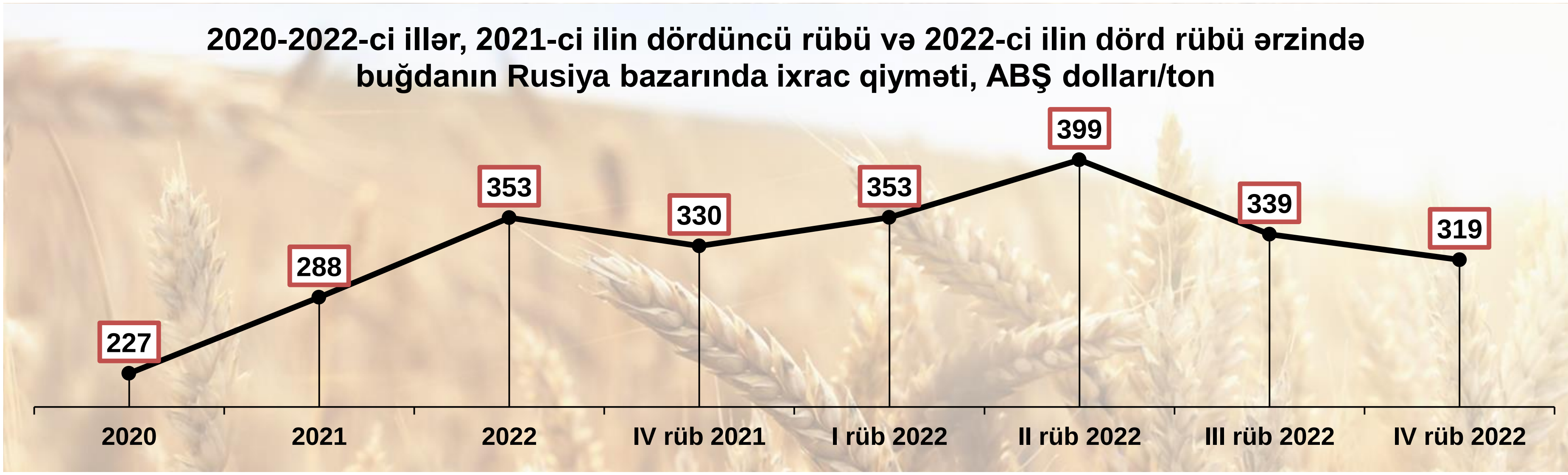

Mənbə: https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/tool/international

Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin yanvar ayında arpanın 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən Avropa bazarında 1.0% azalaraq 299 ABŞ dolları, Qara dəniz bazarında isə 0.9% artaraq 276 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

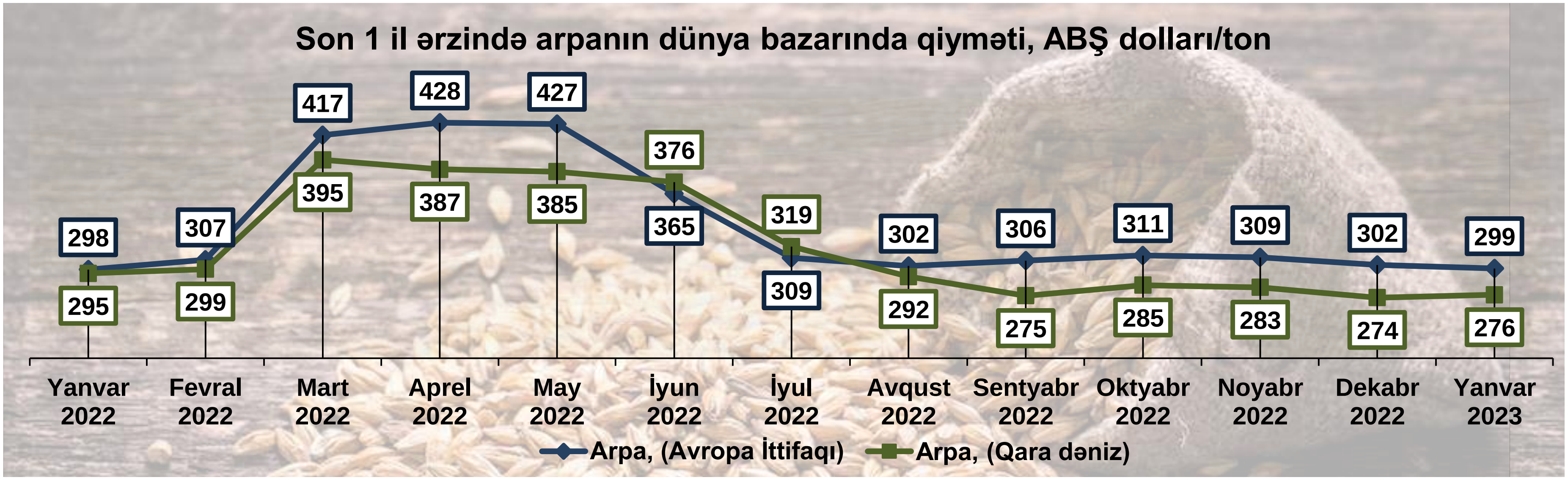

Mənbə: https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/home

Düyünün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2022-ci ilin noyabr ayından düyünün qiymətində başlayan artım 2023-cü ilin yanvar ayında da davam etmişdir. Yanvar ayında düyünün 1 tonunun dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 8.6% artaraq 485 ABŞ dolları səviyyəsinə yüksəlmişdir.**

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ Qarğıdalının dünya bazarı qiymətində noyabr ayından başlayan azalma 2023-cü ilin yanvar ayında cüzi artımla əvəzlənmişdir. Bu ayda qarğıdalının qiyməti əvvəlki aya nisbətən 0.2% artaraq 303 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

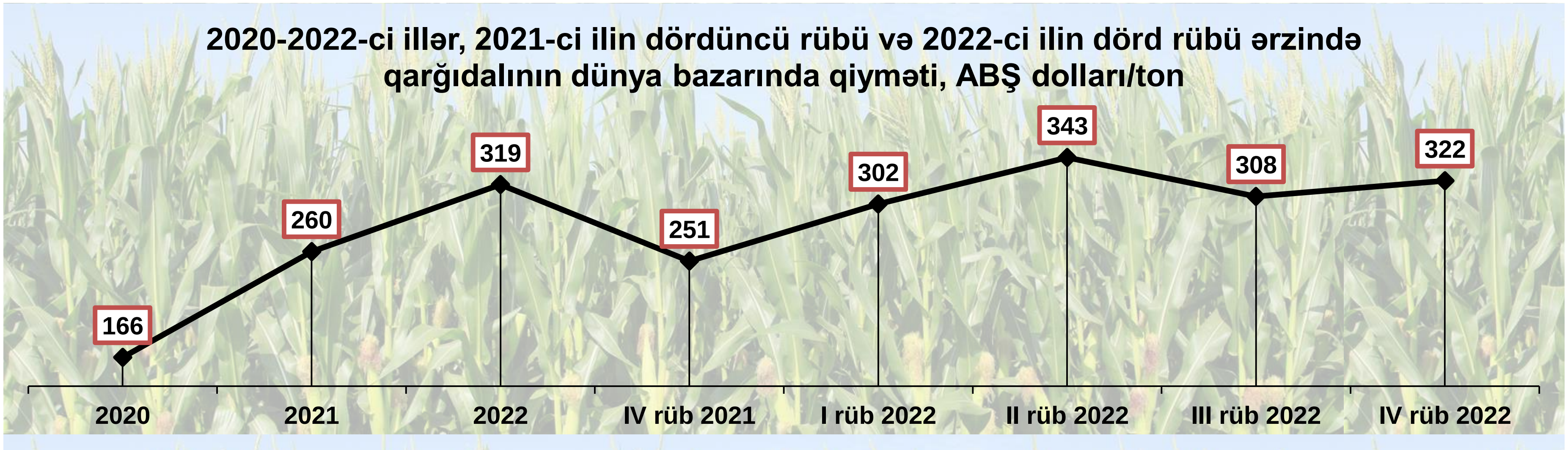

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

➢ **Dünya üzrə pambıq balansına əsasən, 2022/23-cü məhsul ilində pambıq istehsalının 2021/22-ci məhsul ili ilə müqayisədə 1.2% azalaraq 24.9 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.**

Cədvəl 1. Dünya üzrə pambıq balansı (*Çin də daxil olmaqla*), milyon ton

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023 Yanvar	2022/2023 Fevral
İlin əvvəlinə qalıq	18.0	18.0	21.4	18.9	18.6	18.6
İstehsal	25.8	26.2	24.3	25.2	25.1	24.9
Təklif	43.8	44.1	45.7	44.1	43.7	43.5
Fabrik istehlakı	26.1	22.7	26.8	25.5	24.1	24.1
İlin sonuna qalıq	18.0	21.4	18.9	18.6	19.6	19.4
Qalıq/İstehlak nisbəti	*69.0%*	*94.5%*	*70.4%*	*72.6%*	*81.1%*	*80.5%*

Cədvəl 2. Çinin pambıq balansı, milyon ton

	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23 Fevral
İlin əvvəlinə qalıq	7.8	7.9	8.2	8.1
İstehsal	6.0	6.4	5.8	6.2
İdxal	1.6	2.8	1.7	1.7
Təklif	15.3	17.2	15.8	16.0
Fabrik istehlakı	7.4	8.9	7.6	7.8
İlin sonuna qalıq	7.9	8.2	8.1	8.2
İstehlak	7.4	8.9	7.6	7.9
Qalıq/İstehlak nisbəti	*106.4%*	*92.2%*	*106.2%*	*103.6%*

Cədvəl 3. Çin istisna olmaqla dünya pambıq balansı, milyon ton

	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23 Fevral
İlin əvvəlinə qalıq	10.2	13.5	10.6	10.4
İstehsal	20.2	17.8	19.4	18.7
Təklif	30.4	31.3	30.0	29.2
Fabrik istehlakı	15.3	17.9	17.9	16.3
Çinə ixrac	1.6	2.8	1.7	1.7
İstehlak	16.8	20.7	19.6	17.9
İlin sonuna qalıq	13.5	10.6	10.4	11.2
Qalıq/İstehlak nisbəti	*80.4%*	*51.5%*	*53.1%*	*62.7%*

Mənbə: https://www.cottoninc.com/market-data/monthly-economic-newsletter/

Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ Son dörd ayda pambığın dünya bazarı qiyməti demək olar ki, stabil qalmışdır. 2023-cü ilin yanvar ayında bu məhsulun 1 kiloqramının "A Index" qiyməti əvvəlki aya nisbətən cüzi azalaraq 2.21 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Mənbə*:* https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ 2023-cü ilin yanvar ayında dünya bazarında xam ipəyin qiyməti əvvəlki aya nisbətən 5.2% artaraq 64.3 min ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.

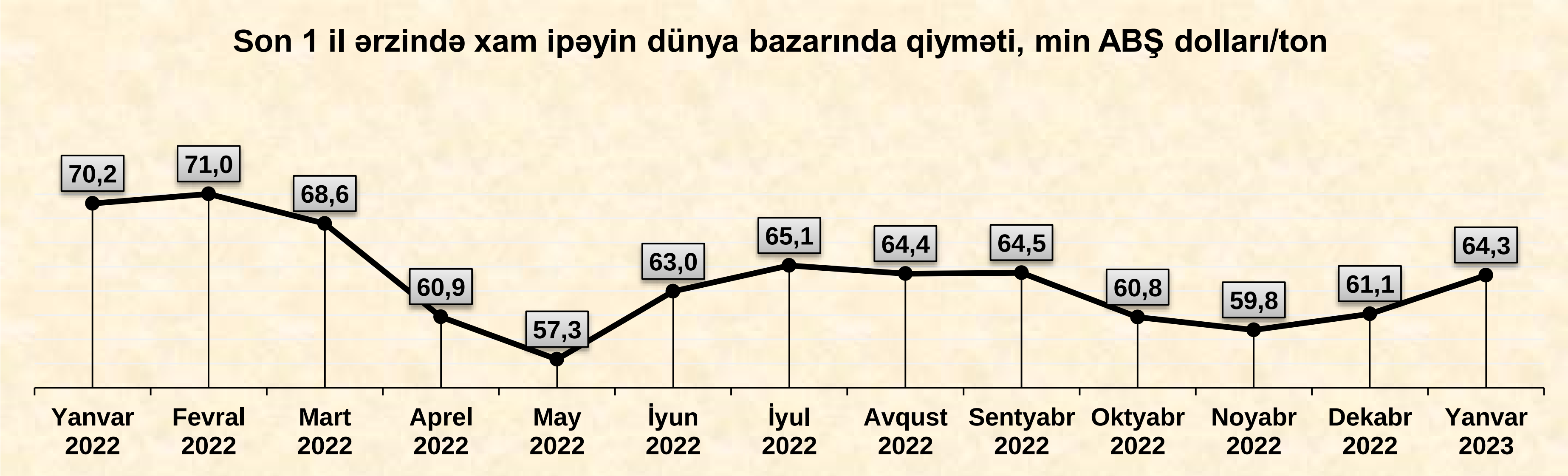

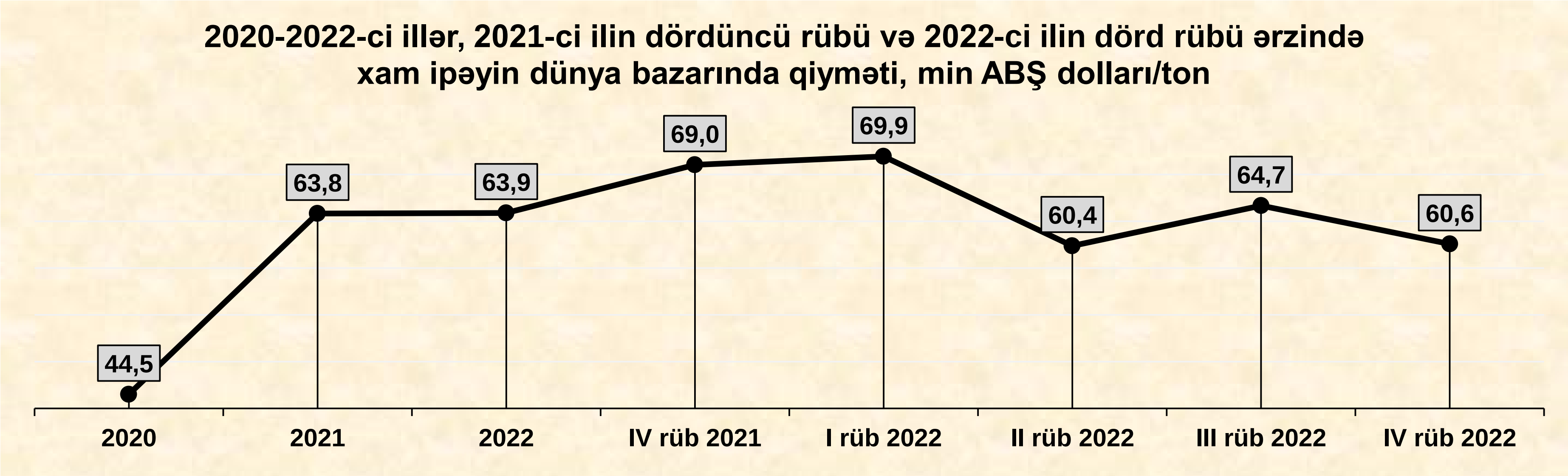

Mənbə: http://www.sunsirs.com/uk/sdetail-month--.html

Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin yanvar ayında dünya bazarında quru baramanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən 2.7% artaraq tona 21.3 min ABŞ dolları olmuşdur.**

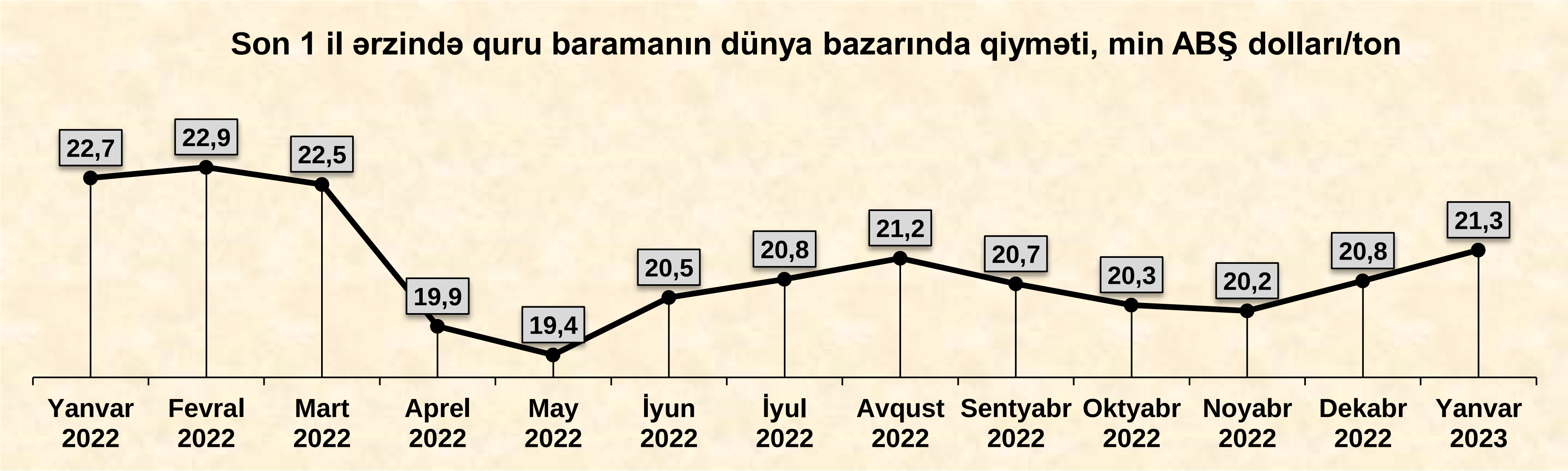

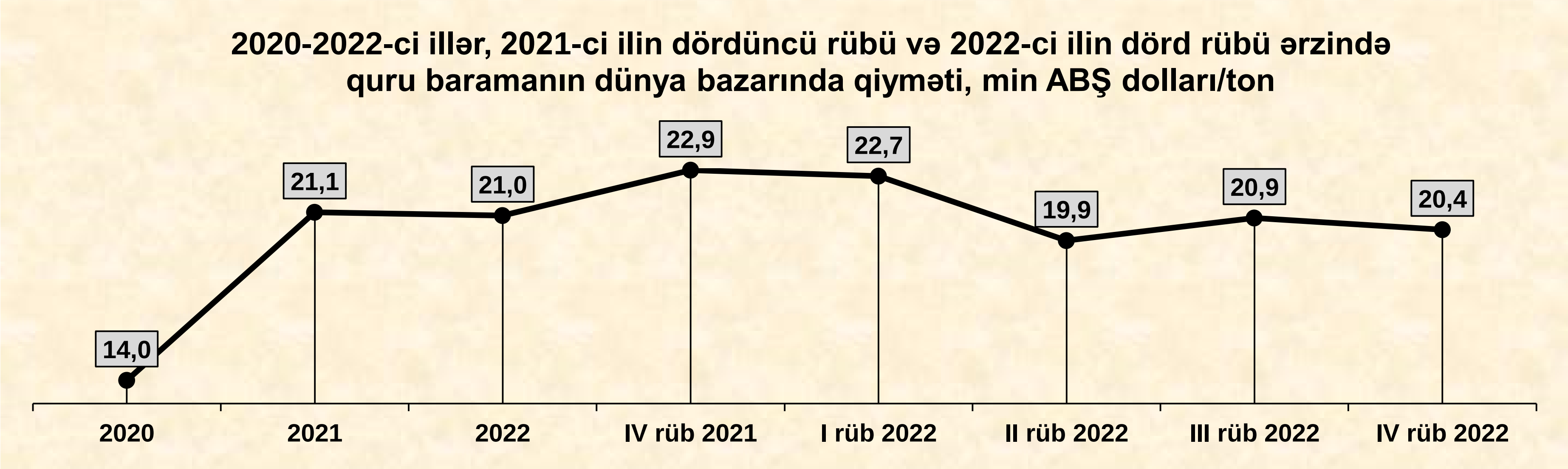

Mənbə: *http://www.sunsirs.com/uk/sdetail-month--.html*

Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2022-ci ilin mart ayında kəskin artan günəbaxan yağının qiymətində növbəti aylardan ümumi azalma trendi müşahidə olunur. 2023-cü ilin yanvar ayında günəbaxan yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.9% azalaraq 1220 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

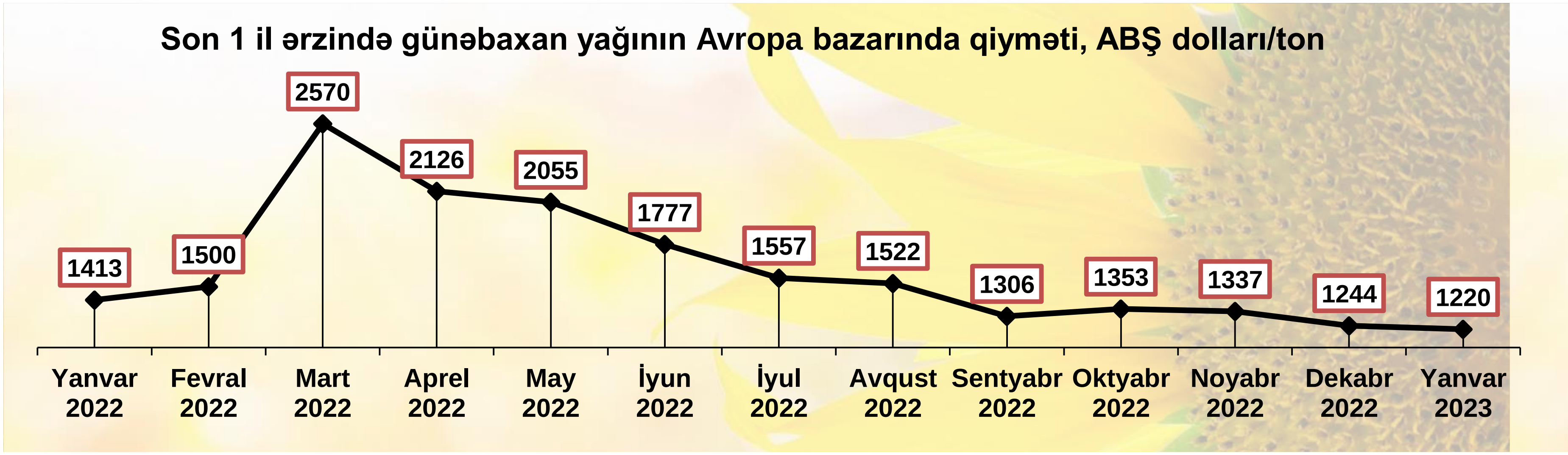

Mənbə: *https://www.fas.usda.gov/data/oilseeds-world-markets-and-trade*

Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin yanvar ayında zeytun yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən İtaliya bazarında 4.1%, İspaniya bazarında 3.1%, Yunanıstan bazarında isə 1.4% artmaqla müvafiq olaraq 6555, 5736 və 5035 ABŞ dolları təşkil etmişdir.**

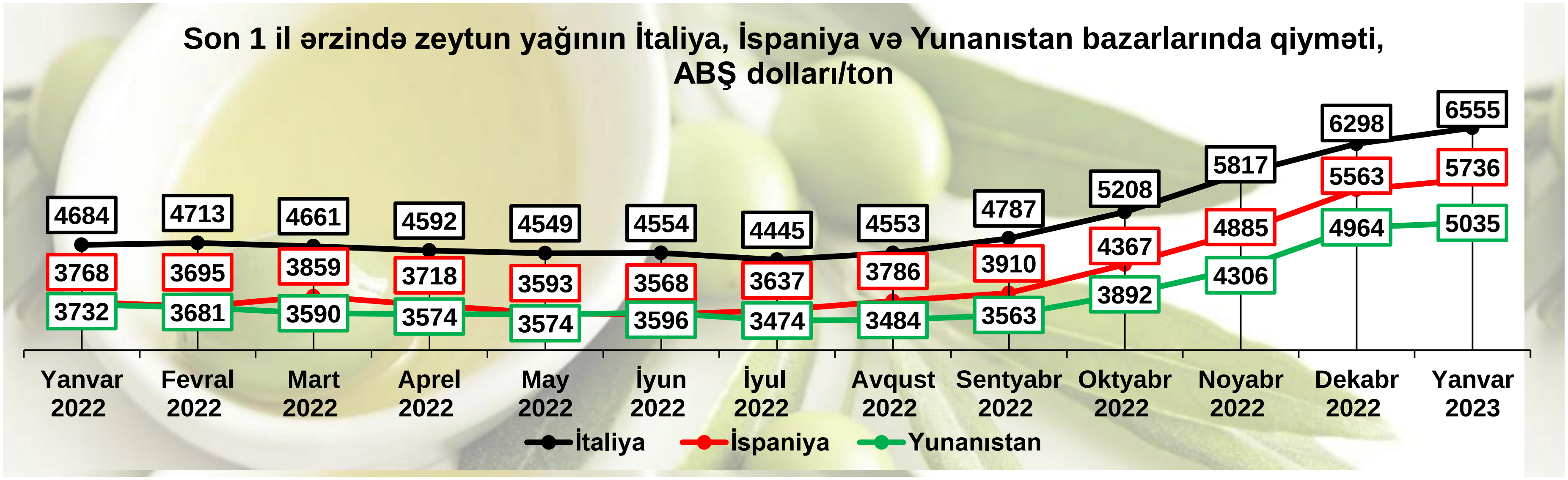

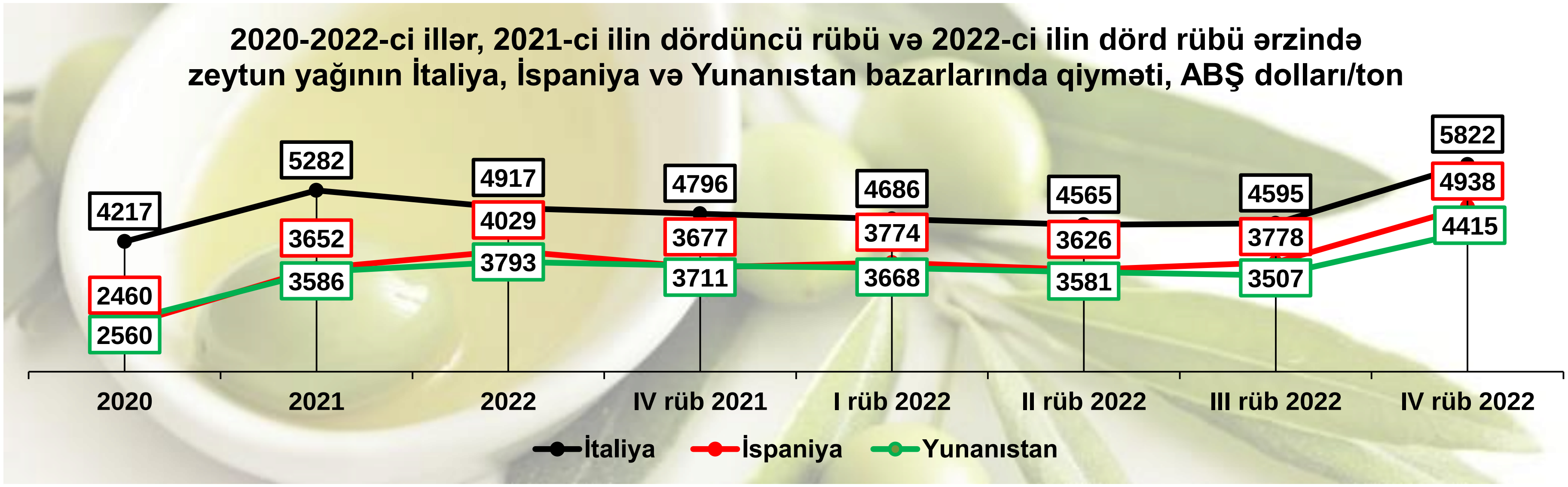

Mənbə: *https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html*

Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2022-ci ilin sentyabr ayından çayın qiymətində başlayan azalma 2023-cü ilin yanvar ayında da davam etmişdir. Yanvar ayında çayın 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 5.4% azalaraq 2.8 ABŞ dolları səviyyəsinə düşmüşdür.**

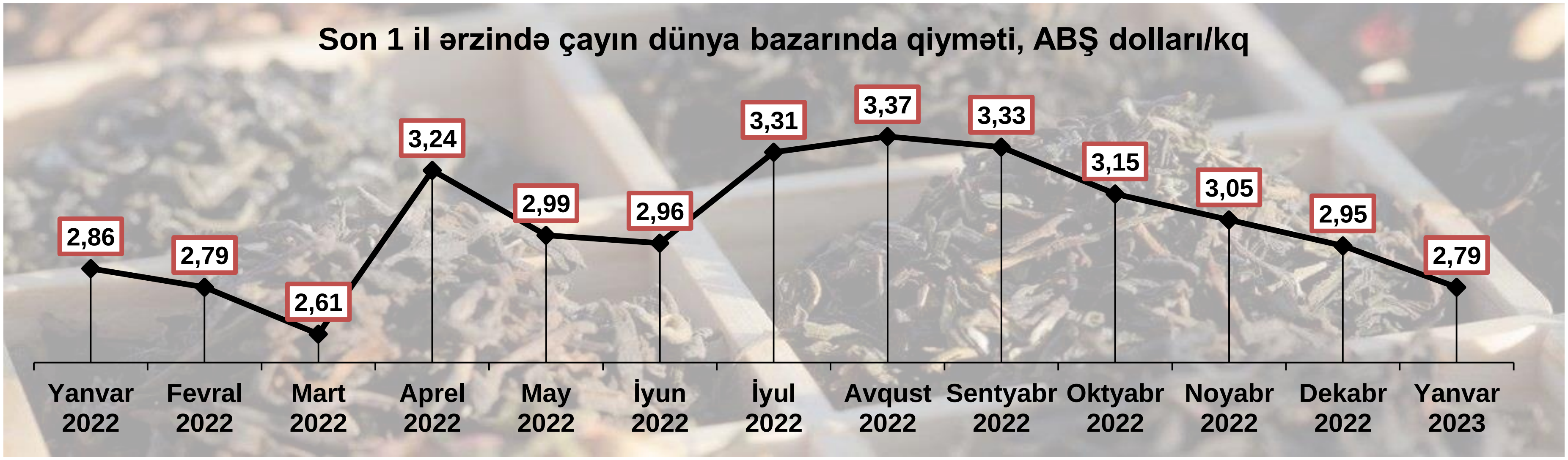

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin yanvar ayında şəkərin dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən dəyişməyərək 0.42 ABŞ dolları/kq səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

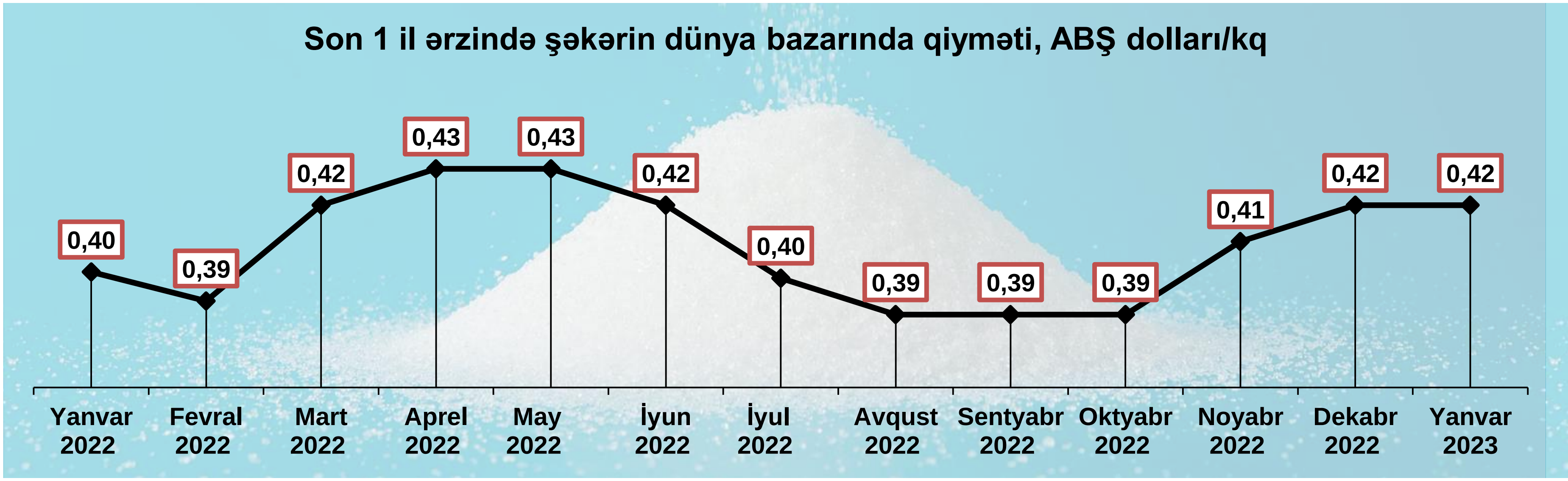

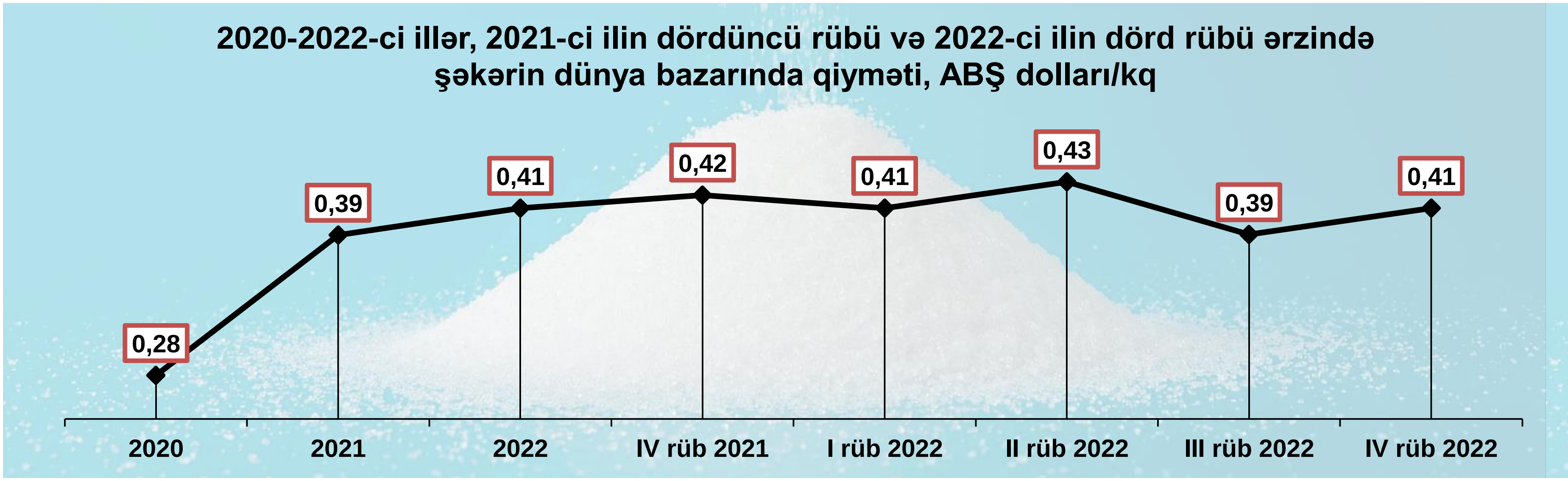

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Soya qiymətlərində 2022-ci ilin dekabr ayında müşahidə olunan azalma 2023-cü ilin yanvar ayında da davam etmişdir. Yanvar ayında soyanın 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən 3.0% azalaraq 627 ABŞ dolları səviyyəsində düşmüşdür.**

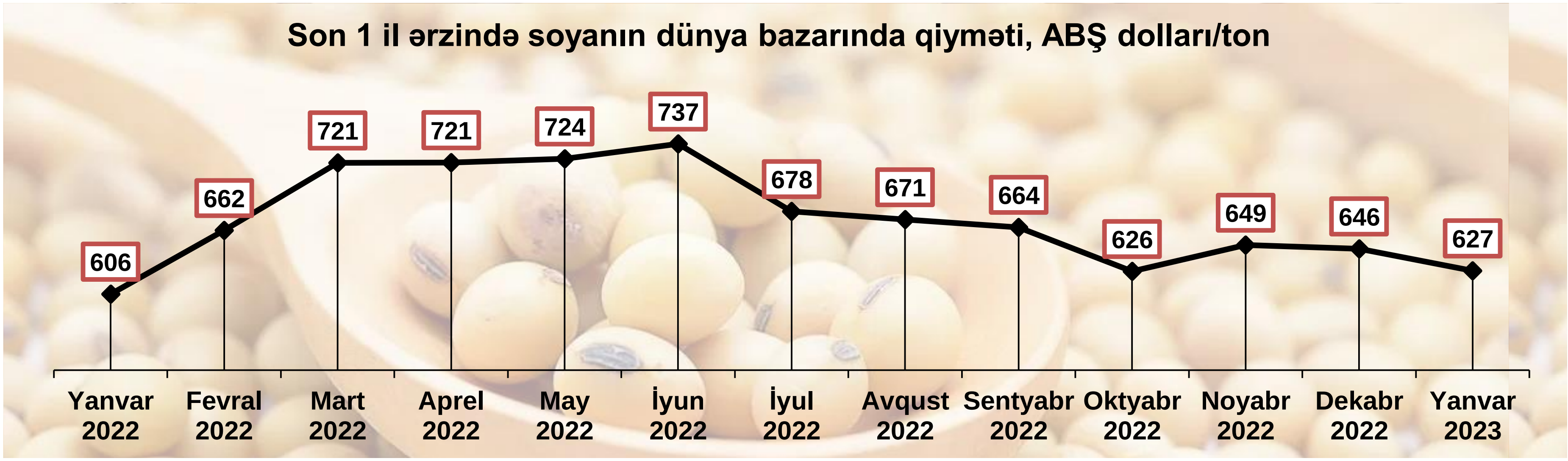

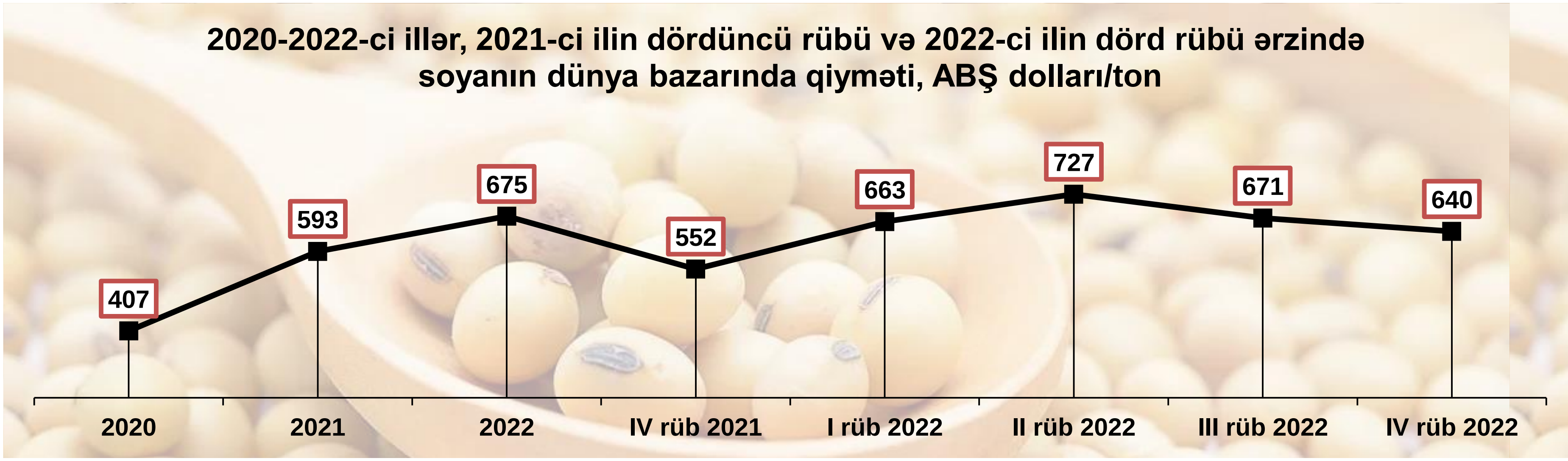

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ Son 9 ayda mal ətinin qiymətində müşahidə olunan azalma trendi 2023-cü ilin yanvar ayında nisbətən sabitləşmişdir. Yanvar ayında mal ətinin 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən cüzi azalaraq 4.9 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

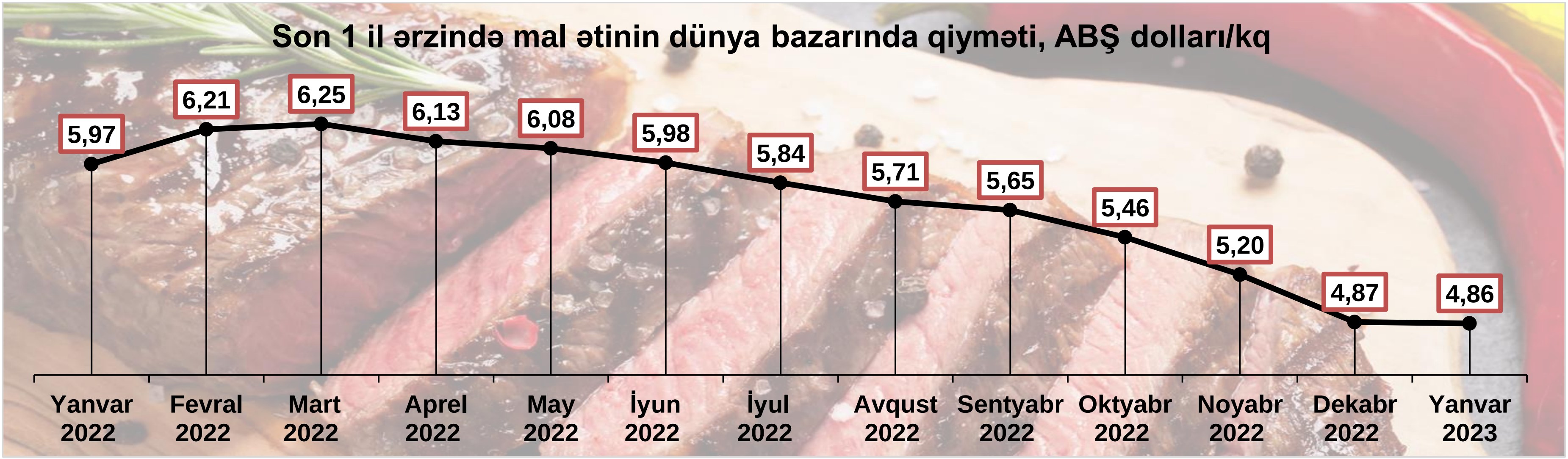

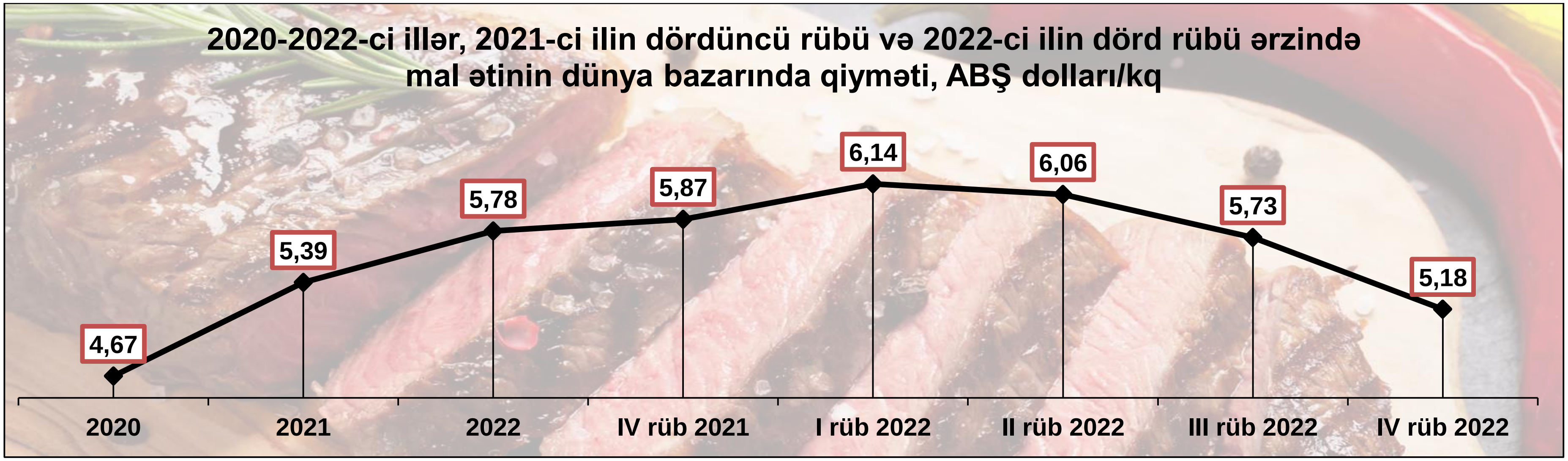

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Qoyun ətinin qiymətində son iki ayda müşahidə olunan artım 2023-cü ilin yanvar ayında azalma ilə əvəzlənmişdir. Avropa bazarında bu ətin 1 kiloqramının qiyməti ötən aya nisbətən 1.8% azalaraq 7.78 ABŞ dolları səviyyəsinə düşmüşdür.**

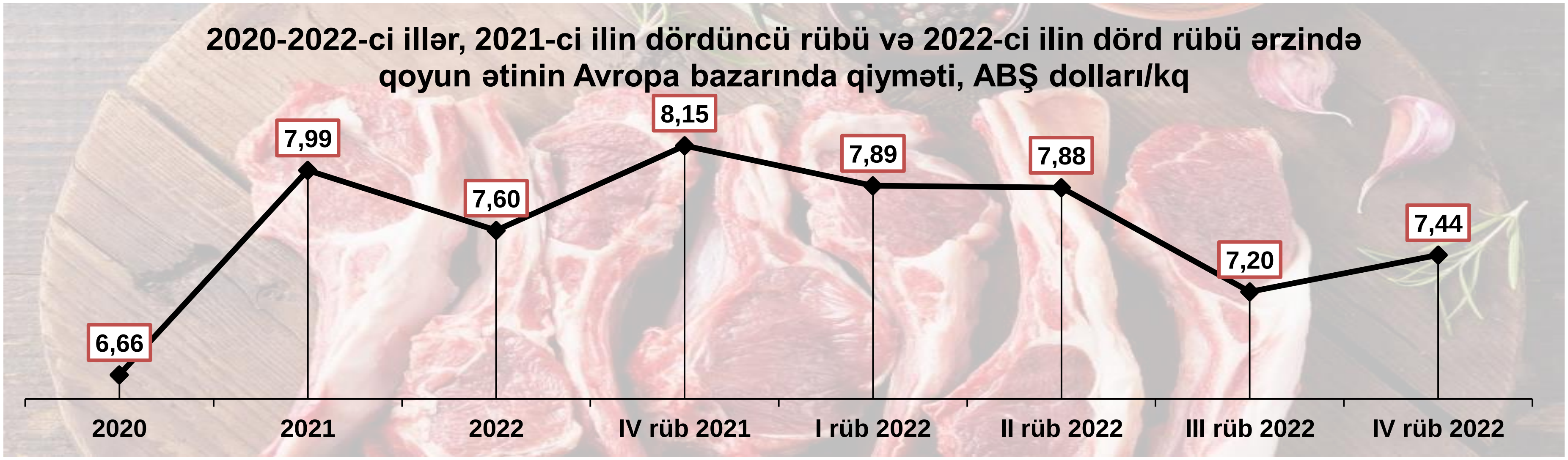

Mənbə: *https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html*

Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin yanvar ayında donuz ətinin 1 kiloqramının Avropa bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.4% artaraq 2.2 ABŞ dolları olmuşdur.**

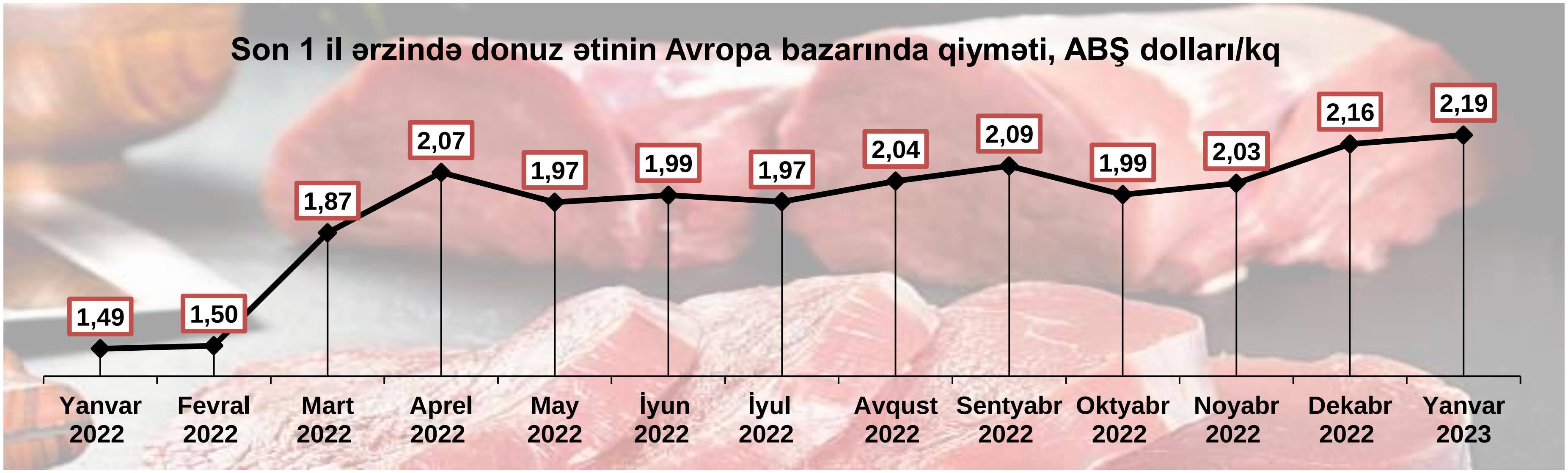

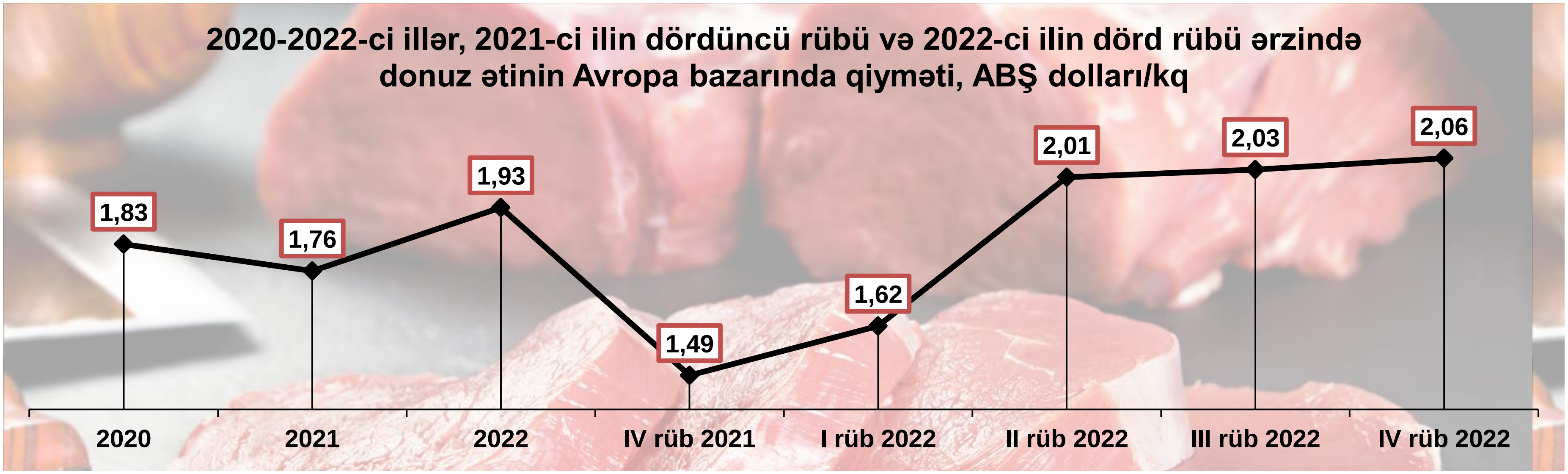

Mənbə: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html

Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

- **2023-cü ilin yanvar ayında quş ətinin 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nəzərən sabit qalıb, 3.31 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

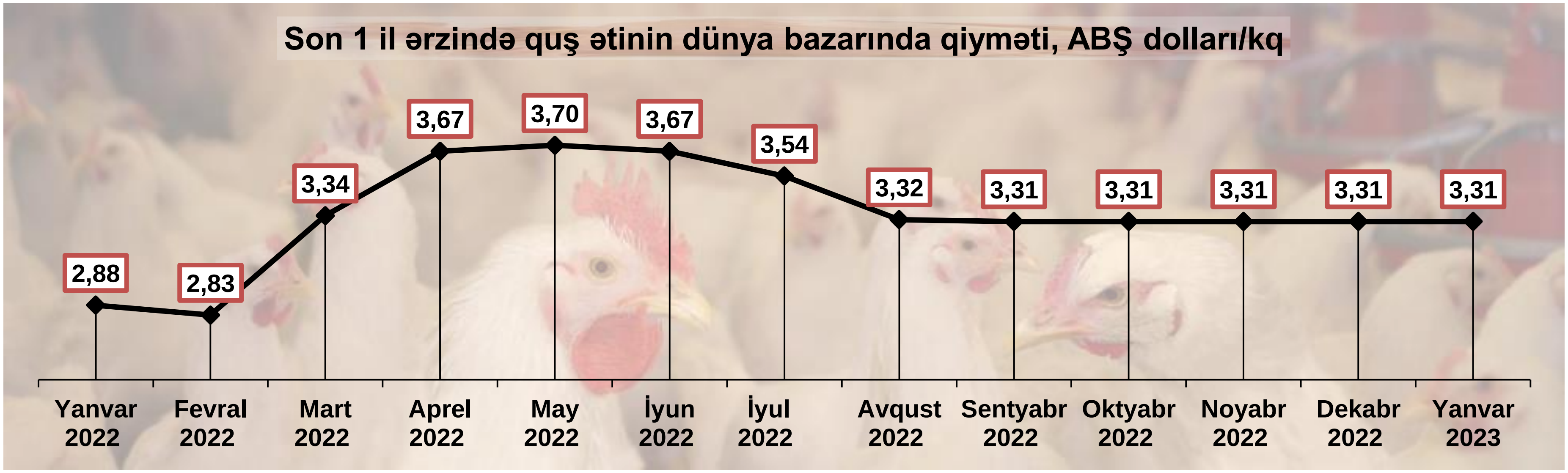

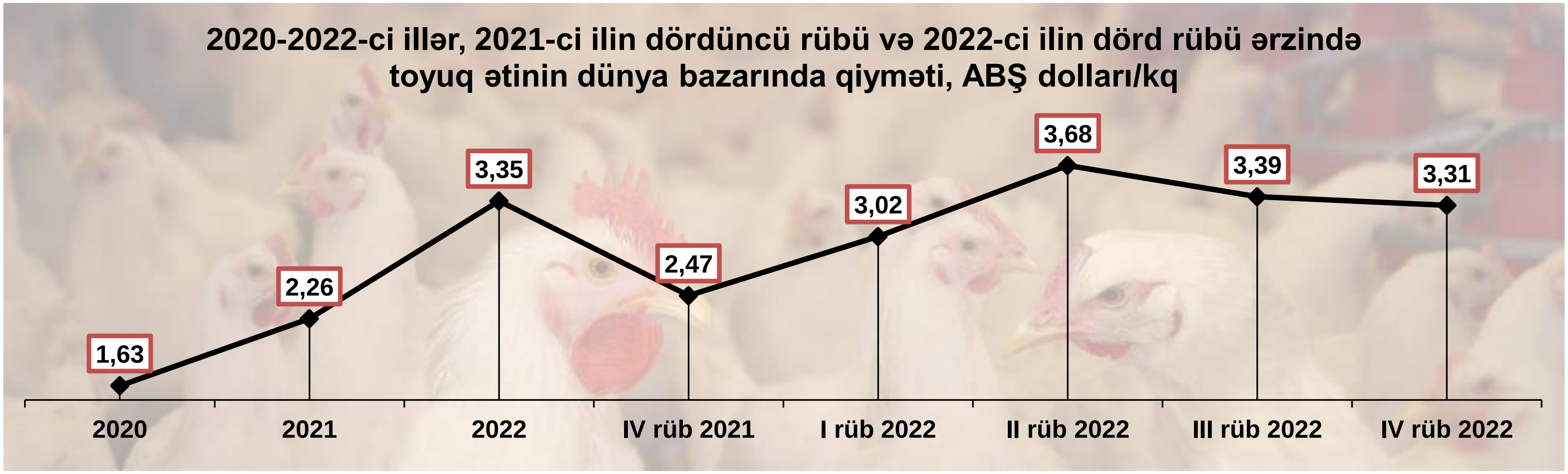

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Südün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2022-ci ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə süd xammalının 1 tonunun fermadan satış qiyməti ABŞ-da 3.6% azalmaqla 544 ABŞ dolları, 2023-cü ilin yanvar ayında isə əvvəlki ayla müqayisədə Avropa İttifaqında 3.1% artaraq 614 ABŞ dolları olmuşdur.**

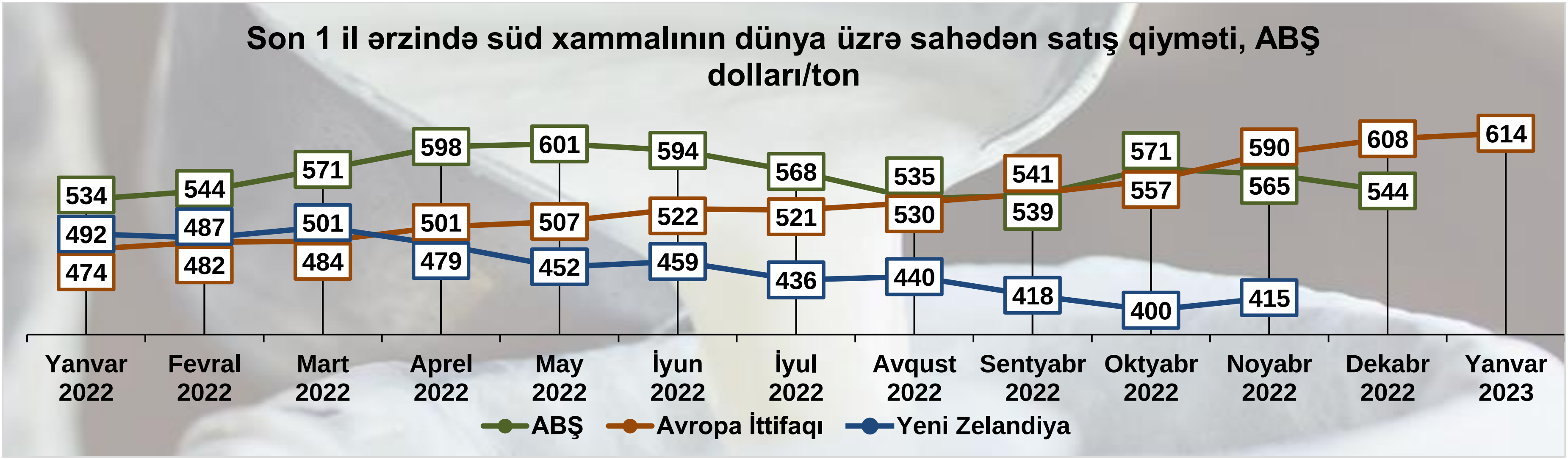

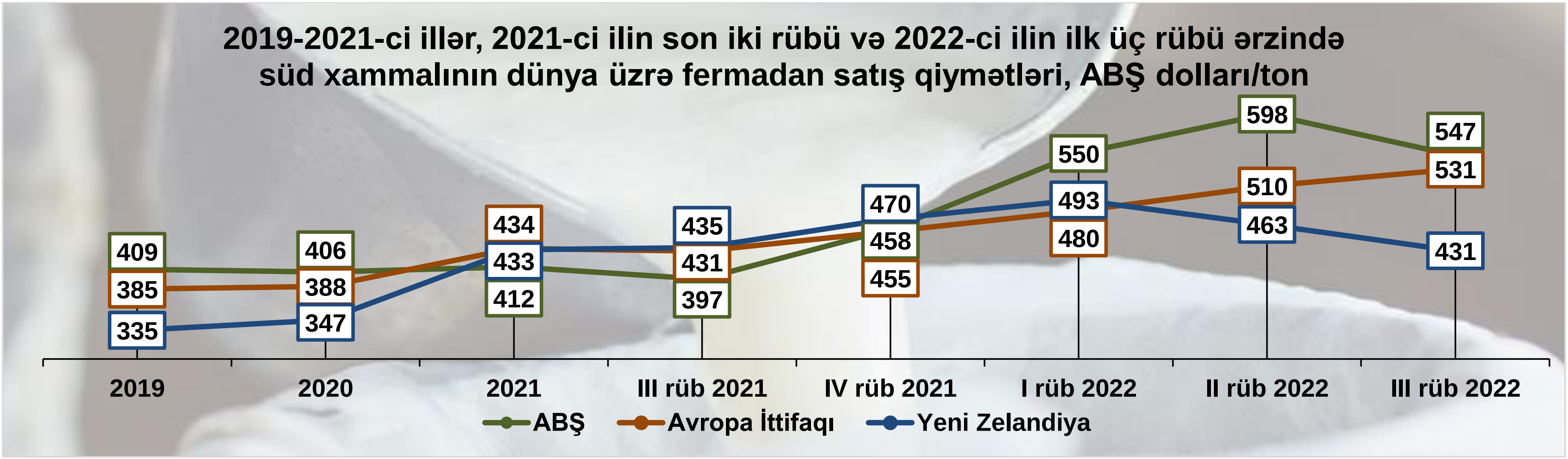

Mənbə: https://www.clal.it/en/index.php

➢ Quru südün 1 tonunun qiymәti 2023-cü ilin yanvar ayında әvvәlki ayla müqayisәdә ABŞ-da 6.7%, Avropa İttifaqında isә 4.7% azalaraq müvafiq olaraq 4927 vә 4259 ABŞ dolları olmuşdur.

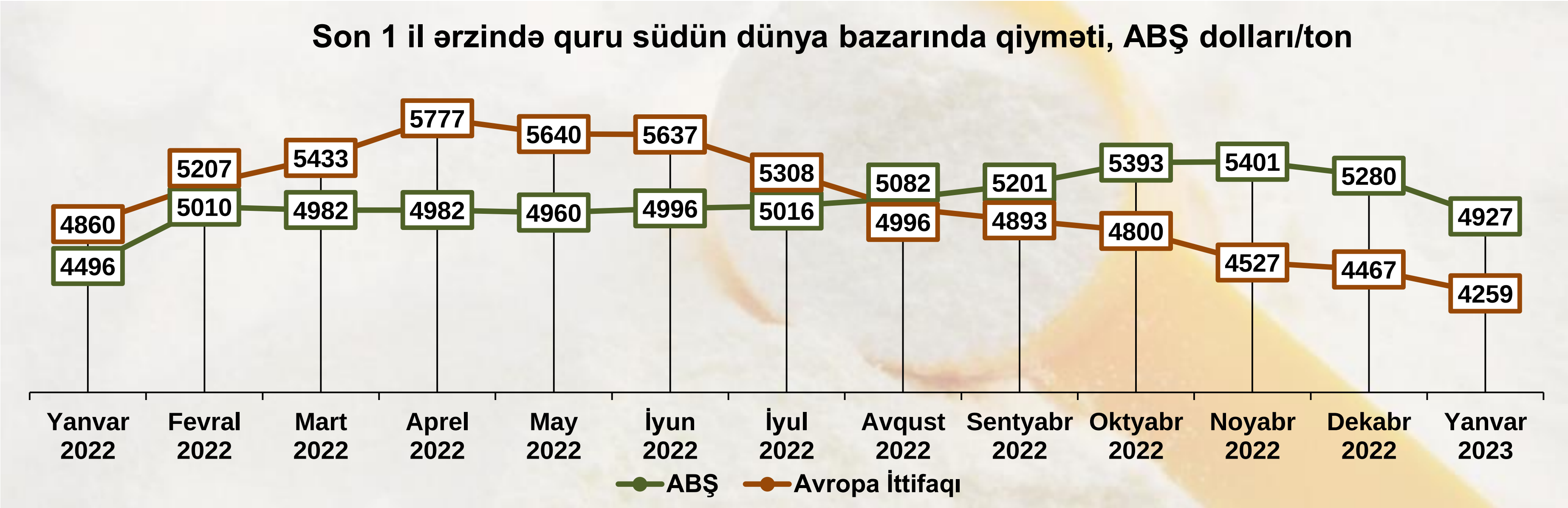

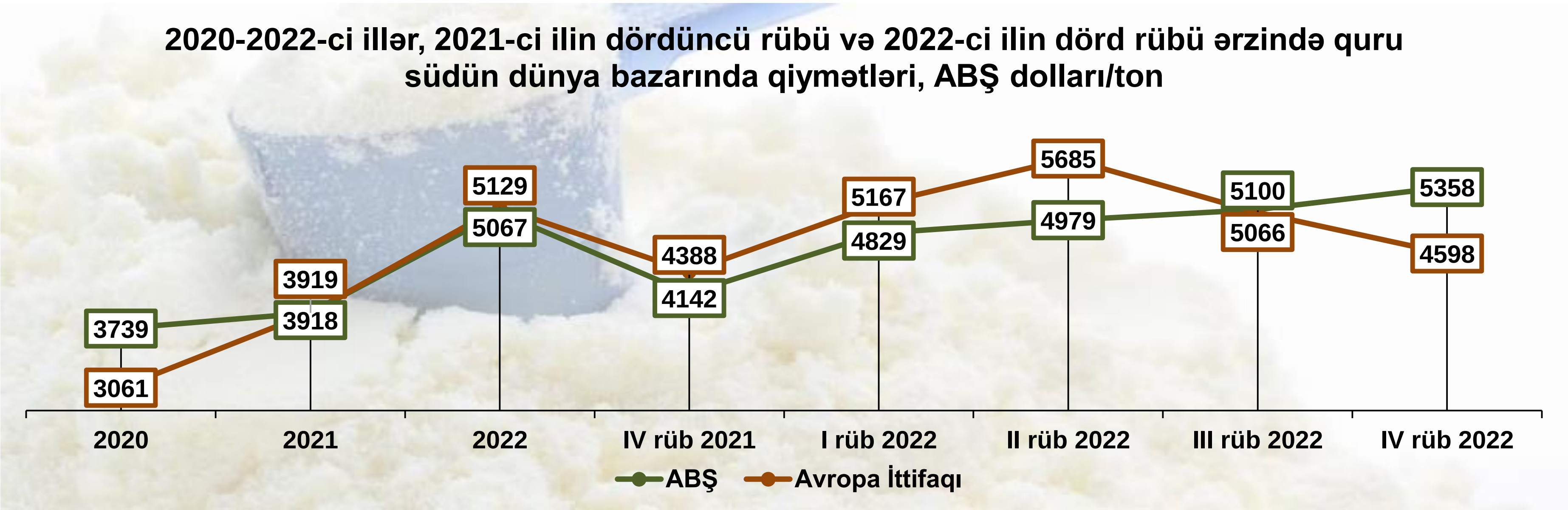

Mәnbә: https://www.clal.it/en/index.php

Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Dekabr ayında kalium gübrəsinin qiyməti əvvəlki aya nisbətən sabit qalmış, fosfor və azot gübrələrinin qiyməti isə müvafiq olaraq 2.6% və 14.6% azalmışdır.**

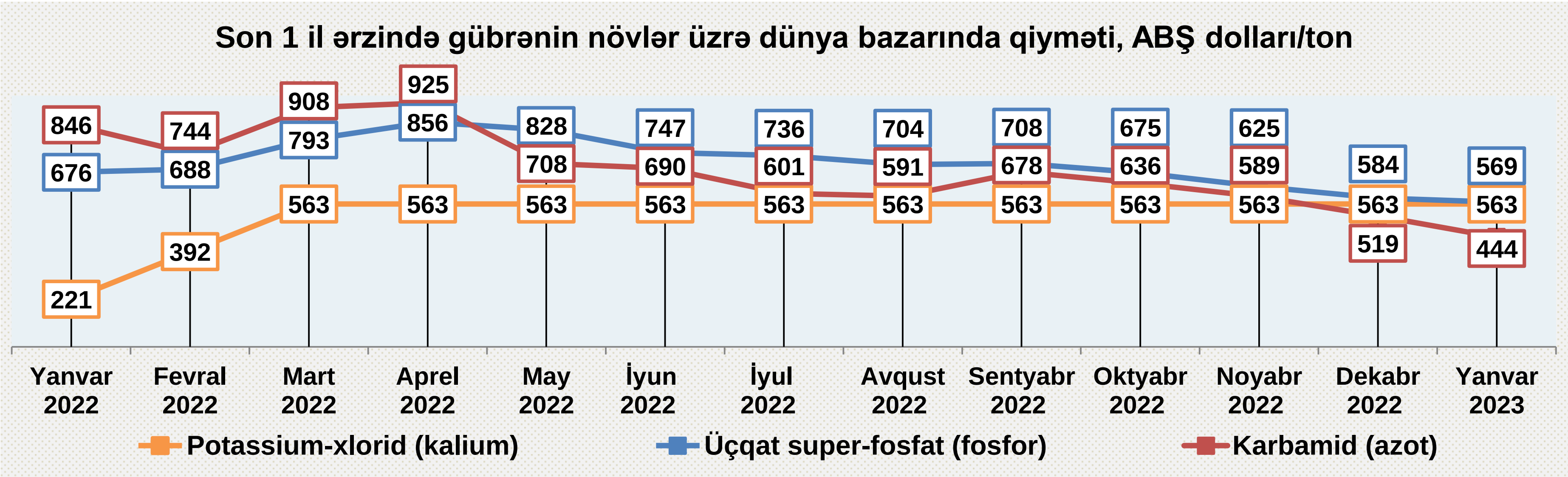

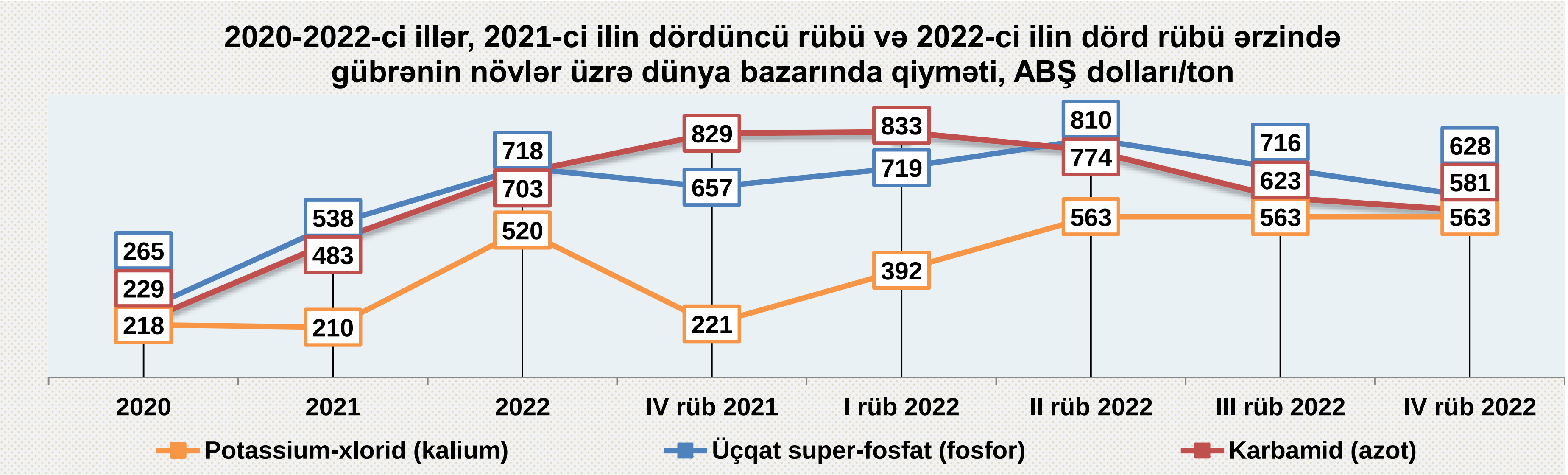

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets

Əlaqə:
(+994 12) 599-08-88
www.atm.gov.az
info@atm.gov.az
Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ